RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	1414294
afdelingsnaam:	Interne Advisering
steller:	Maartje Geertman
telefoonnummer	035 629 2751
onderwerp:	Aanpassing gedragscodes Integriteit n.a.v. Implementatie Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur

Voorstel

1. De gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum 2024, zoals hieronder opgenomen in bijlage 1, vast te stellen en de eerder bij besluit van 16 september 2015 vastgestelde “gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum”, zoals opgenomen in bijlage 4 in te trekken;

2. De gedragscode integriteit college van burgemeester en wethouders in de gemeente Hilversum 2024, zoals hieronder opgenomen in bijlage 2, vast te stellen en de eerder bij besluit van 16 september 2015 vastgestelde “Gedragscode Integriteit college van burgemeester en wethouders in de gemeente Hilversum” inclusief de wijzigingen van maart 2021, zoals opgenomen in bijlage 5, in te trekken

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	OORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Aanpassing gedragscodes Integriteit n.a.v. Implementatie Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur		Commissie bestuur en economie XX MAAND 2024	Commissie bestuur en economie XX MAAND 2024	Gemeenteraad 10 juli 2024

Samenvatting

De op 1 januari 2023 in werking getreden Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur geeft aanleiding de gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum en de gedragscode Integriteit college van burgemeester en wethouders aan te passen. In overleg met de Griffie zijn de technische wijzigingen van de gedragscodes ambtelijk voorbereid en door de burgemeester verder in procedure gebracht. De gedragscodes kunnen periodiek worden aangepast en tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de raad over integriteit zal er ruimte zijn om hier met elkaar over in gesprek te gaan.

De Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur regelt onder meer een verplichte Verklaring omtrent het Gedrag voor kandidaat-bestuurders en verder worden onderwerpen behandeld als belangenverstrengeling, omgaan met informatie, geschenken, diensten en uitnodigingen.

Bij besluit van 16 september 2015 heeft de raad de gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum en de gedragscode integriteit college van burgemeester en wethouders in de gemeente Hilversum vastgesteld. Gelet op de meest recente wetswijzigingen dienen deze bestaande codes te worden geactualiseerd. De nu voorgestelde wijzigingen zijn noodzakelijk om weer te voldoen aan de thans geldende normen.
De onderhavige gedragscodes zijn een middel om een open, transparant en integere organisatiecultuur te realiseren. De Gemeentewet (artikelen 15, 41c en 69) verplicht de gemeenteraad om voor zichzelf en haar bestuurders een gedragscode vast te stellen. Dit kan een gezamenlijke code, voor college en raad, of zoals in dit geval, twee aparte codes zijn.

Inleiding

Onze democratische rechtsstaat kan niet zonder een goed openbaar bestuur. Goed openbaar bestuur hoort bij een overheid die dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig is. Een overheid die naast mensen staat, in plaats van tegenover hen. Die het goede doet, ook als niemand kijkt. Dit vraagt veel van mensen die bij de overheid werken, zeker ook van politieke ambtsdragers bij decentrale overheden. Zij staan dichtbij de inwoners van hun gemeenten, provincies en waterschappen en vormen voor hen het gezicht van de overheid.
Op 1 januari 2023 is de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking getreden. Deze wet regelt onder meer een verplichte Verklaring omtrent het Gedrag voor kandidaat-bestuurders en een versterking van de informatiepositie van de commissaris van de Koning bij bestuurlijke problemen en integriteitskwesties. De inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 geldt voor alle onderdelen van de wet, met uitzondering van het onderdeel geheimhouding. De wijzigingen op het punt van geheimhouding zijn op 1 april 2023 in werking getreden.
Anticiperend op bovenstaande wetswijziging hebben de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen nieuwe model-gedragscodes uitgebracht. In 2023 is er tevens een nieuwe uitgave van het “Handboek integriteit voor politieke ambtsdragers van decentrale overheden” uitgebracht. Nieuw in dit handboek is het hoofdstuk over de werving en selectie van politieke ambtsdragers. Verder worden onderwerpen behandeld als belangenverstrengeling, omgaan met informatie, geschenken, diensten en uitnodigingen. Deze handreiking is tevens gebruikt als richtlijn bij het opstellen van de gewijzigde gedragscodes die nu aan u worden aangeboden.

Bij besluit van 16 september 2015 heeft uw raad de gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum en de gedragscode integriteit college van burgemeester en wethouders in de gemeente Hilversum vastgesteld. Gelet op de meest recente wetswijzigingen dienen de bestaande codes te worden geactualiseerd om weer te voldoen aan de thans geldende normen.

Probleemstelling/doel

Vanwege gewijzigde wetgeving en inzichten op het thema bestuurlijke integriteit dienen de bestaande gedragscodes te worden geactualiseerd.

Argumenten

1. *Het vaststellen van de gedragscodes is conform geldende wet- en regelgeving*
   Op grond van artikel 15, derde lid, Gemeentewet stelt de raad voor zijn leden een gedragscode vast. Op grond van artikel 41c, tweede lid, Gemeentewet doet de raad dat ook voor de wethouders. Op grond van 69, tweede lid, Gemeentewet is de raad ook het aangewezen bestuursorgaan om een gedragscode voor de burgemeester vast te stellen.

2. *De gewijzigde wetgeving vraagt om de bestaande gedragscodes te actualiseren.*
   Op 1 januari 2023 is de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking getreden. Deze wet wijzigt een aantal wetten waarin bepalingen zijn opgenomen die tot doel hebben de zuiverheid in de persoonlijke en bestuurlijke verhoudingen in het decentraal bestuur te waarborgen. Met deze wet worden die waarborgen op onderdelen aangevuld

waarmee het voorstel ertoe strekt de integriteit in het decentraal bestuur te bevorderen en de aanpak van aanhoudende bestuurlijke problemen verder te ondersteunen. Het gaat daarbij om het voorzien in een verplichte Verklaring Omtrent het Gedrag voor bestuurders en om verduidelijking van de bepalingen die betrekking hebben op belangenverstrengeling.
Ook worden de bepalingen verbeterd die betrekking hebben op het opleggen en opheffen van geheimhouding op informatie. Verder wordt een extra bevoegdheid toegekend aan de commissaris van de Koning als rijksorgaan in geval van integriteitskwesties dan wel bestuurlijke problemen in gemeenten en wordt een voorziening in de Kieswet getroffen op het gebied van lijstuitputting. Ook wordt geregeld dat openbaarmaking van nevenfuncties en inkomsten uit nevenfuncties terstond dient te geschieden en voortaan ook elektronisch openbaar gemaakt dienen te worden.

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de door minister van BZK getekende aanbiedingsbrief d.d. 13 december 2022 en circulaire Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur welke als bijlagen zijn opgenomen bij dit voorstel.

3. *De protocollen voorzien in, en zijn opgesteld, conform genderneutraal taalgebruik*
Genderneutraal taalgebruik is niet enkel een kwestie van politieke correctheid, maar heeft een grote invloed op de houding, het gedrag en de opvattingen van mensen. Al sinds de jaren 80 wordt gestreefd naar een genderneutraal/ gendergelijk/ niet-seksistisch taalgebruik, teneinde geen van de genders te bevoordelen en gendergerelateerde vooroordelen weg te nemen. In dat verband zijn er de afgelopen tien jaar op internationaal en nationaal niveau talrijke richtsnoeren ontwikkeld en ten uitvoer gelegd. Internationale instanties (zoals de Verenigde Naties, de Wereldgezondheidsorganisatie en de Internationale Arbeidsorganisatie) en Europese instellingen (het Europees Parlement en de Commissie), beroepsorganisaties, universiteiten, grote nieuwsagentschappen en uitgevers hebben – in de vorm van afzonderlijke documenten dan wel aanbevelingen in hun stijlboeken – richtsnoeren voor niet- seksistisch taalgebruik vastgesteld. Ook in veel lidstaten van de Europese Unie leeft het debat over taalbeleid en zijn op diverse niveaus richtsnoeren voorgesteld. Onderhavig voorstel voldoet aan de huidige tijdsgeest waar bij mogelijk is gekozen voor een genderneutrale formulering zodat een ieder zich comfortabel voelt bij de gekozen bewoordingen.

Kanttekeningen
geen

Financiën, middelen & capaciteit
De wijzigingen kunnen kostenneutraal worden doorgevoerd.

Uitvoering
Nadat de gedragscodes zijn vastgesteld zal er uitvoering gegeven worden aan de gedragscodes.

Burgemeester en wethouders van Hilversum, de gemeentesecretaris,	30 april 2024 de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)
1. Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Hilversum 2024
2. Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Hilversum 2024

3. Door minister van BZK getekende aanbiedingsbrief d.d. 13 december 2022 en circulaire Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur
4. Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum 2015
5. Gedragscode integriteit college van burgemeester en wethouders in de gemeente Hilversum 2015 inclusief de wijziging van 2021
6. Was-wordt-tabel wijziging gedragscodes integriteit Hilversum (Volksvertegenwoordigers)
7. Was-wordt-tabel wijziging gedragscodes integriteit Hilversum (College van B&W)
8. Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen